

P.Z.E. br. 218/12

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA CENTRA I GLAS-A

Zagreb, 20. siječnja 2022. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o socijalnoj skrbi , P.Z.E. br. 218

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na **Konačni prijedlog zakona o socijalnoj skrbi , P.Z.E. br. 218**, Klub zastupnika Centra i GLAS-a u Hrvatskom saboru podnosi sljedeće:

A M A N D M A N E

Amandman I.

Članak 150. mijenja se i glasi:

„Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.“

Obrazloženje:

Člankom 147. stavcima 1. i 3. ovog Zakona propisano je da korisnik u sustavu socijalne skrbi koji nije zadovoljan postupanjem ili propuštanjem postupanja osobe u djelatnosti može podnijeti pritužbu ravnatelju ustanove čiji je osnivač RH, a ako nije zadovoljan poduzetim mjerama i odgovorom ravnatelja ustanove, ima pravo podnijeti pritužbu Ministarstvu. Ovim člankom osniva se posebno Povjerenstvo koje će odlučivati osnovanosti pritužbe podnositelja koji nije zadovoljan odgovorom Ministarstva, što odstupa od uobičajenog pravnog puta u podnošenju pravnih lijekova protiv upravnih akata nadležnih državnih tijela. Osnivanjem Povjerenstva koje će provoditi kontrolu nad odlukama Ministarstva, korisnicima se uskraćuje sudska kontrola nad radom državne uprave kao i podnošenje izvanrednih pravnih lijekova pred Vrhovnim sudom RH. Osnivanje Povjerenstva za odlučivanje o pritužbama na odluke Ministarstva u suprotnosti je s člankom 19. stavkom 2. Ustava RH, kojim je propisano da se u RH jamči sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti. Svaka odluka Povjerenstva čije se osnivanje predviđa odredbom članka 150. Zakona o socijalnoj sigurnosti, može se smatrati i povredom ustavnih prava iz članka 18. stavka 1. i 2. Ustava RH, kojima je propisano da se jamči pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom, te da pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenima zakonom, ako je osigurana druga pravna zaštita. Imajući na umu da se Povjerenstvo sastoji od 5 predstavnika građana, očito je da se takvo tijelo ne može smatrati tijelom koje pruža pravnu zaštitu.

Ukratko, osnivanjem Povjerenstva narušava se pravni poredak i uspostavljeni sustav kontrole upravnih akata putem odluka upravnih sudova, ujedno se korisnicima krše ustavna prava na žalbu pred tijelom koje pruža pravnu zaštitu iz članka 18. Ustava RH, te pravo na sudsku kontrolu zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koje imaju javne ovlasti.

Amandman II.

Članak 151. briše se.

Obrazloženje

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela koje odlučuje o prigovorima protiv odluka Ministarstva na podneseni prigovor protiv poduzetih mjera i odluka ravnatelja ustanove čiji je osnivač RH, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima. Ovom odredbom propisuju su opći uvjeti za člana Povjerenstva, među kojima se ne navodi kriterij vrste i stupnja stručne spreme. Takav sastav Povjerenstva degradira stručnost koja je bila potrebna u provođenju ovog Zakona u prvom i drugom stupnju, a korisniku ne jamči da će se kontrola upravnih akata i postupaka nadležnih tijela i ustanova provesti u skladu s ustavnim jamstvima iz članka 18. i članka 19. Ustava RH.

Amandman III.

Članak 152. briše se.

Obrazloženje:

Ovim člankom propisuje se da kao kriterij za člana Povjerenstva, da se radi o osobi koja uživa profesionalni i osobni ugled i ima najmanje pet godina iskustva u području obiteljskopravne zaštite, rada sa žrtvama nasilja u obitelji ili području socijalne skrbi. Tako postavljeni kriteriji u potpunosti negiraju važnost stručne spremne po vrsti i stupnju koja je potrebna za pravilnu ocjenu zakonitosti rada u provedbi Zakona o socijalnoj sigurnosti.

Ovaj zakon uređuje prava i obveze najranjivijih pojedinaca i socijalnih skupina. Sa stajališta ustavnih jamstava, nužno je osigurati ustavnopravno prihvatljivu kontrolu nad načinom na koji su prava iz ovog Zakona priznata u njegovoj provedbi. Kontrola koju provodi Povjerenstvo sastavljeno od pet članova kao predstavnika građana, za čije članove se ne traži kao uvjet nikakva propisana stručna sprema, ne može se smatrati ustavnopravno prihvatljivom pravnom zaštitom nad aktima i postupcima koje provode tijela iz sustava socijalne sigurnosti.

Štoviše, odlukama Povjerenstva mogu se derogirati prava i standardi uspostavljeni u provedbi Zakona, s obzirom da sam Zakon na raznim razinama provode specijalno školovani i naknadno periodično educirani profesionalci raznih struka i profesija. Neprihvatljivo je da se kontrola ispravnosti i zakonitosti njihova rada i pravilne primjene odredbi ovog Zakona provodi od strane nestručnog tijela, koje se ne može smatrati pružateljem pravne zaštite.

Amandman IV.

Članak 153. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Propisivanjem trajanja mandata uz mogućnost reizbora bez ograničenja, izbor predsjednika i zamjenika predsjednika na konstituirajućoj sjednici između samih članova upućuje na zaključak da članovi imaju dužnosnički status, bez da je ujedno definirano da članovi Povjerenstva imaju i obveze koje iz takvog statusa proizlaze. Ovo Povjerenstvo je nepotrebno jer ne može provoditi pravnu zaštitu nad radom i odlukama Ministarstva u provedbi Zakona o socijalnoj sigurnosti.

Amandman V.

Članak 154. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Amandman VI.

Članak 155. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Ovim člankom članovi Povjerenstva se obvezuju na čuvanje tajnosti osobnih podataka koje su doznali u rješavanju pritužbi na rad stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi, čime se još jednom ističe ustavnopravno neprihvatljiva situacija u kojoj se nadzor nad radom stručnih radnika povjerava tijelu čiji članovi ne moraju nužno imati stručne i pravne kompetencije za donošenje odluka o podnesenim pritužbama.

Amandman VII.

Članak 156. briše se.

Obrazloženje:

Ovom odredbom propisuje se da Povjerenstvo donosi Poslovnik kojim uređuje pitanja iz svog djelokruga. S obzirom da postupak u kojem Povjerenstvo donosi odluku o podnesenim pritužbama ni na jednom drugom mjestu nije propisan, ovim se Poslovníkom mogu, odnosno moraju predvidjeti i pravila postupka pred Povjerenstvom. U svojoj dosadašnjoj praksi Ustavni sud RH više puta je naglasio kako se odredbe kojim se odlučuje o nečijim pravima, obvezama i interesima mogu uređivati samo zakonom, a ne i internim aktom kojeg donosi samo to tijelo koje provodi postupak, stoga je i ova odredba ustavnopravno neprihvatljiva, u svjetlu i značenju do sada uspostavljene prakse Ustavnog suda.

Amandman VIII.

Članak 157. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Iz stavka 3. ovog članka, kojim je propisano da ukoliko Povjerenstvo utvrdi da je pritužba osnovana, Ministarstvo je dužno ponovno odlučivati o osnovanosti pritužbe, jasno proizlazi da Povjerenstvo ima ovlasti slične onima koje bi imao sud u sudskoj kontroli zakonitosti rada i akata tijela upravne vlasti. S obzirom na sastav i način rada Povjerenstva koji se definira Poslovníkom kojeg Povjerenstvo samo donosi, takvo tijelo je ustavnopravno neprihvatljiv oblik kontrole. Istim člankom propisano je da administrativnu i tehničku pomoć Povjerenstvu pruža Ministarstvo. Situacija u kojoj administrativnu i tehničku pomoć tijelu koje provodi kontrolu, pruža tijelo čiji rad i odluke treba kontrolirati, je situacija institucionalnog sukoba interesa, u kojoj ne postoji dostatna razina neovisnosti i nepristranosti Povjerenstva kao tijela koje bi trebalo odlučivati o pritužbama protiv Ministarstva.

Amandman IX.

Članak 158. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Ovom odredbom propisano je da Povjerenstvo može predložiti Ministarstvu provođenje nadzora nad stručnim radnikom ili stručnim timom u odnosu na koje se u tijeku jedne kalendarske godine donijelo tri odluke o osnovanosti pritužbe. Ustavnopravno je neprihvatljivo da Povjerenstvo kao tijelo koje nema stručne i profesionalne, a ni pravne kvalifikacije utvrđuje osnovanost pritužbe na rad stručnog radnika ili stručnog tima.

Amandman X.

Članak 159. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Ovom odredbom propisuje se da Povjerenstvo jednom godišnje podnosi izvješće o svom radu Hrvatskom saboru, a da ujedno nije naznačena svrha ovog izvješća niti posljedice njegovog eventualnog usvajanja ili neusvajanja, primjerice, je li svrha izvješća da na temelju njega Hrvatski sabor ocijeni rad samog Povjerenstva ili da stekne sliku o stanju socijalne sigurnosti u RH radi poduzimanja daljnjih koraka iz nadležnosti Hrvatskog sabora kao zakonodavnog tijela, zaduženog između ostalog i za kontrolu rada Vlade i resornog Ministarstva.

Amandman XI.

Članak 160. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Ovom odredbom propisuje se da član Povjerenstva ima pravo na naknadu u visini 1 % prosječne neto plaće isplaćene u RH u prethodnoj godini za svaki završeni predmet, čime se tijelo koje je postavljeno u kontrolnu ulogu u odnosu na rad tijela javne vlasti, stavljeno u situaciju u kojoj su plaćeni po učinku. Time su motivirani rješavati predmete na način da ih sami generiraju, odnosno da potiču podnošenje novih pritužbi o kojima će se rješavati na način da se te pritužbe prihvaćaju, što može ozbiljno ugroziti nepristranost i objektivnost u radu Povjerenstva, te ujedno dodatno ugroziti prava i interesa korisnika sustava socijalne sigurnosti.

Amandman XII.

Članak 161. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se ukidanje Povjerenstva kao drugostupanjskog tijela, te umjesto toga, provođenje sudske kontrole zakonitosti u upravnom sporu pred nadležnim upravnim sudovima.

Ovom odredbom propisano je da Ministarstvo vodi evidenciju pritužbi. U hrvatskom pravnom poretku nije poznat slučaj u kojem za potrebe tijela koje provodi kontrolu, evidenciju nad zaprimljenim predmetima i njihovom daljnjem statusu vodi isto ono tijelo čije se odluke u podnesenim pritužbama osporavaju. Ovakvo rješenje ugrožava neovisnosti rada i odlučivanja Povjerenstva.

Amandman XIII.

Iza članka 170. dodaje se novi članak 170.a koji glasi:

„Ministarstvo ustrojava i vodi registar ugovora o raspolaganju imovinom u koji se upisuju ugovori o doživotnom uzdržavanju i ugovori o dosmrtnom uzdržavanju.“

Obrazloženje:

Uvođenje ovog registra jedna je od preporuka Pučke pravobraniteljice iz izvješća za 2019.g., a njegovo ustrojavanje i vođenje predlaže se radi povećanja transparentnosti i omogućavanje kontrole pridržavaju li se pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi propisane zabrane sklapanja takvih ugovora s korisnicima, s obzirom da je iz prakse poznato da se takvi ugovori unatoč propisanoj ništetnosti ipak sklapaju. Pri tome se oni koji krše zabranu oslanjanju na slabu informiranost primatelja uzdržavanja i male šanse da će im takav ugovor sudskim putem biti poništen. Registar je nužan i za zakonitu provedbu drugih odredbi ovog Zakona, s obzirom da je postojanje ugovora o uzdržavanju zapreka ostvarivanju određenih socijalnih usluga.

Amandman XIV.

U članku 180. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Članovi upravnog vijeća su obveznici postupanja u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa.“

Obrazloženje:

Ovim člankom propisano je da Zavodom upravlja upravno vijeće koje imenuje Vlada RH na mandat od četiri godine, iz čega proizlazi da je njihov položaj, razina odgovornosti, ovlasti, a s time i nužno povezanog korupcijskog rizika, istovjetna onoj razini koja postoji kod drugih kategorija obveznika iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Amandman XV.

U članku 181. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Ravnatelj Zavoda, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja su obveznici postupanja u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa.“

Obrazloženje:

Položaj, razina odgovornosti, ovlasti, a s time i nužno povezani korupcijski rizik, upućuju na nužnost da se ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja smatraju obveznicima iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Amandman XVI.

U članku 184. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Statut Zavoda donosi Vlada RH.“

Obrazloženje:

Člankom 180. ovog Zakona propisano je da se izbor, djelokrug i odgovornost upravnog vijeća utvrđuje statutom. Situacija u kojoj bi statut donosilo upravno vijeće predstavljala bi institucionalizirani sukob interesa koji je kao takav neprihvatljiv. S obzirom da je člankom 177. stavkom 2. ovog Zakona propisano da je Zavod dužan jednom godišnje do 31. siječnja izvijestiti Ministarstvo o svom radu u prethodnoj godini, te da je člankom 178. stavkom 4. ovog Zakona propisano da je Zavod dužan svake godine dostavljati Ministarstvu statističko izvješće do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu, očito je da se Zavod smatra tijelom koje za svoj rad odgovara izvršnoj vlasti. Opravdano je stoga ovlast za donošenje statuta Zavoda povjeriti Vladi RH.

Amandman XVII.

Članak 186. mijenja se i glasi:

„Obiteljski centar osniva se kao ustrojstvena jedinica unutar Zavoda.“

Obrazloženje:

Ne postoji opravdan razlog za osnivanje potpuno odvojenog sustava za obavljanje onih socijalnih usluga koje su stavljene u nadležnost Obiteljskog centra, izvan sustava Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb.

Amandman XVIII.

Članak 190. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se osnivanje Obiteljskog centra kao ustrojstvene jedinice unutar Zavoda, a ne kao samostalnog posebnog državnog tijela, stoga je postojanje posebnog upravnog vijeća nepotrebno.

Amandman XIX.

U članku 191. iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„Ravnatelj i pomoćnici Obiteljskog centra su obveznici postupanja u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa.“

Obrazloženje:

Položaj, razina odgovornosti, ovlasti, a s time i nužno povezani korupcijski rizik ravnatelja i pomoćnika Obiteljskog centra, upućuju na nužnost da se smatraju obveznicima iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Amandman XX.

Članak 192. mijenja se i glasi:

„ (1) Opći akti Obiteljskog centra su pravilnik o radu, pravilnik o unutarnjoj sistematizaciji i drugi opći akti.

(2) Opći akti Obiteljskog centra donose se uz suglasnost upravnog vijeća Zavoda.

(3) Pravilnikom Obiteljskog centra uređuje se:

- Djelokrug i naziv ustrojstvenih jedinica
- Prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja
- Obavljanje stručno – administrativnih, pravnih i njima sličnih poslova
- i druga pitanja propisana Zakonom bitna za rad Obiteljskog centra.“

Obrazloženje:

Predlaže se osnivanje Obiteljskog centra kao ustrojstvene jedinice unutar Zavoda, a ne kao samostalnog posebnog državnog tijela, stoga se pitanja unutarnjeg ustrojstva ne mogu rješavati statutom već pravilnikom.

Amandman XXI.

Članak 218. mijenja se i glasi:

„Akademija socijalne skrbi osniva se kao ustrojstvena jedinica unutar Zavoda.“

Obrazloženje:

Ne postoji opravdan razlog za osnivanje potpuno odvojenog sustava za obavljanje djelatnosti koje su stavljene u nadležnost Akademije socijalne skrbi, izvan sustava Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb. Hrvatska ima organizirano obrazovanje za socijalni rad na dva sveučilišta, a pored njih postoje i druga sveučilišta koja bi bila kompetentna za provedbu različitih oblika cjeloživotnog učenja za socijalne radnike, što bi predstavljalo puno racionalniji model od uvođenja potpuno novog državnog tijela za potrebe edukacije djelatnika iz jednog segmenta javnog sektora.

Amandman XXII.

Članak 220. mijenja se i glasi:

„Unutarnje ustrojstvo Akademije uređuje se pravilnikom.“

Obrazloženje:

Predlaže se osnivanje Akademije kao ustrojstvene jedinice unutar Zavoda, a ne kao samostalnog posebnog državnog tijela, stoga se pitanja unutarnjeg ustrojstva ne mogu rješavati statutom već pravilnikom.

Amandman XXIII.

Članak 221. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se osnivanje Akademije kao ustrojstvene jedinice unutar Zavoda, a ne kao samostalnog posebnog državnog tijela, stoga je postojanje posebnog upravnog vijeća nepotrebno.

Amandman XXIV.

Članak 222. briše se.

Obrazloženje:

Predlaže se osnivanje Akademije kao ustrojstvene jedinice unutar Zavoda, a ne kao samostalnog posebnog državnog tijela, stoga je postojanje posebnog upravnog vijeća nepotrebno, a samim time nepotrebne su i odredbe o postupku izbora članova upravnog vijeća.

Amandman XXV.

U članku 223. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„Ravnatelj i pomoćnici ravnatelja Akademije su obveznici postupanja u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa.“

Obrazloženje:

Položaj, razina odgovornosti, ovlasti, a s time i nužno povezani korupcijski rizik ravnatelja i pomoćnika ravnatelja Akademije, upućuju na nužnost da se smatraju obveznicima iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

U ime predlagatelja:

Anka Mrak-Taritaš, predsjednica Kluba zastupnika Centra i GLAS-a

